

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchényi-utca, csizmadiaszin alatt. Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beigtatásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 6 frt — kr. Félévre 3 „ — „ Évnyegyedre 1 „ 50 „ Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
--	--	--------------------------------------	--	--

Szolnok-Dobokamegye tavaszi rendes közgyűlése.

DEÉS, 1881. májns 12.

(Vége.)

Báró Diószegi Géza megyei főjegyző felolvastván a tárgysorozatot kihirdettetnek az 1881. évi II. — XI. XIII. XIV. XVII. — XIX. szentesített törvényczikkek.

Következik több állomásnak választás utján leendő betöltése. Főispán előadja, hogy a belügyminiszter rendeletet intézett a megye közönségéhez a IV-ik aljegyzői állomás beszüntetése iránt, a megye ezt tárgyalás alá vevén elhatározta az állás fentartása érdekében felirati a miniszterhez, a ki ismét ragaszkodott előbbi rendeletéhez mire a megye újból is felirt régebb határozata értelmében, mire a miniszter még eddig nem válaszolt. Tekintettel arra, hogy a törvény értelmében, ha a miniszter 40 nap alatt nem észrevételez egy megyei határozatot, ez megerősítettnek tekintendő, ez okból a jelzett állomás, e mai, mint rendes közgyűlésen betöltendő lesz. Választás alá fog továbbá kerülni a megyei központi pénztárnoki állomás, mivel az Janesó Mihály, eddigi buzgó pénztárnok leköszönésével üresedésbe jött. A megye közönsége méltányolva nevezett tisztviselő eddigi érdemeit sajnálatát jegyzőkönyvileg fogja kifejezni távozása felett, mert éveken át a megye osztatlan bizalmában részesült. (Általános helyeslés.)

Simai Gergelynek tudomása van arról, hogy a főispán bizonyos tisztviselői állomásokon önhatalmilag változtatásokat eszközölt, mik a törvénynek nem felelnek meg. Mert a főispán egyes megüresedett állásokra, a megye közönsége által más hová választott tisztviselőket helyettesített. Ez eljárás szerinte törvénytelen. Mert a főispánnak nincs joga választott tisztviselőket tetszése szerint áthelyezni. Felhossa, ezt a megye jogainak megóvása szempontjából és óhajtja, hogy a főispáni hatalom a maga medrébe visszatéríttessék. Nem nyújt be ezuttal indítványt, mert nem kíván most határozatot, csak a törvényteleniséget jelezni.

Főispán: Törvényben gyökeredző joga van a helyettesítések eszközléséhez, melyek nélkül a közgyűlés intézkedéseig az adminisztratio rendes menete fennakadást szenvedne. Jogaihoz pedig ragaszkodni fog, de tudja jól, hogy dislocálási joga nincs. Azt sehol sem mondja meg a törvény, hogy kiket lehet vagy kelljen helyettesíteni és így kinevezés utján csak azokat alkalmazhatja, a kikben megbizik, természetesen, ha az illetők ez intézkedést elfogadják. A pénztárnoki állomás üresedésbe jövén azt ideiglenesen a m.-láposi járás szolgabírájával töltötte be, ki e magasabb bizalmat köszönettel fogadta el. A megürült m.-láposi járásba segédszolgabírónak Nagy Lajos h. aljegyzőt saját kérelmére helyettesítette. Itt tehát jog sérelemről szólni nem lehet. Helyettesítési jogát fentartja szóló magának a jövőre is. (Zajos helyeslés.)

Gróf Bethlen András azt találja, hogy ez a dolog igen egyszerű és megnyugtató, mindannak daczára helyes Simay véleménye is. A főispánnak kötelessége a tisztviselői állomásokon nyílt hézagok pótlásáról gondoskodni, tehát helyettesítése helyesen történt, annyiaval inkább,

mert az illető urak abba beleegyeztek. Panasz senki ellen nem merülvén föl, senki sem lépte át jogkörét. Ha a megye közönsége nem volna megelégedve a főispán helyettesítési intézkedésével, azt választása alkalmával kifejezheti. Kimondja azonban azt is, hogy Simai barátjának nézetét lényegben és formában osztja, mert a megyei önkormányzat, csak helyes ellenőrzés mellett tartható fenn, így jogosult volt felszólalása. Sőt az ellenőrzés nemcsak jog, hanem kötelesség is, mely gyakorlandó, akár kellemes, akár kellemetlen hatást idéz elő. Szóló azt hiszi, hogy ezen kötelesség teljesítése fenáll ma és fennmarad a jövőben és hangsulyozza, hogy nem bánja meg multját és a multban elfoglalt álláspontját a jövőben is érvényesíteni fogja. Mert ha a helyes ellenőrzés elmulnék, úgy beteges állapot keletkeznék. Azonban nem szükséges, hogy az ellenőrzés gyakorlata sértő alakban jelentkezék, ez kikerülhető az által, ha ilyennek fölhívására tárgy nem adatik. Hozzájárul a választás megejtéséhez.

Torma István szerint mindenki megiehet győződve, hogy őt felszólalásaiban soha személyes indokok nem vezetendik, de szilárd azon meggyőződése, hogy megyei jogainkat védeni szent kötelesség. Nem tartja a támasztott vitát időszerűnek, mert bebizonyult, hogy az illető érdekeltek magok óhajtották az új állomásokat. Gr. Bethlen András nyilatkozatát maga is pártolja és kívánja a választás megejtését. (Helyes!)

Simay Gergely szavai félremagyarázása miatt emel szót és utánna Gopcsa Joachim áll fel, ki nincs egy értelemben Simayval, mert a főispánnak joga van a helyettesítésekhez, mely megtámadás tárgya nem lehet. Azon körülmény pedig, hogy a megye által választott tisztviselők helyettesítettek ismét csak helyeselhető, mert új állomásra azok alkalmaztathatnak, kikben a közbizalom öszpontosul és azért helyesen járt el a főispán, midőn azokat helyettesítette, kik iránt a megye bizalma már nyilvánult. Kívánja, mondja ki a közgyűlés, hogy a jövőre nézve hasonló eljárást már eleve helyesnek tart. (Élénk helyeslés.)

Főispán felhívja a közgyűlést válasszon 3 tagot a kijelölő bizottságba és Simó Lajos ajánlatára megválasztatik Torma István, Placsintár Dávid és Bokros Lajos, a főispán a maga részéről a bizottságba kinevezi báró Bornemisza Károlyt, Kászonyi Sándort és Bárány Lukács plébánost.

A kijelölés megtörténteig a főispán az ülést fölfüggeszti. A beállott szünetet megragadja a főispán arra, hogy nem, mint főispán, de mint megyei bizottsági tag és a Deés városi főtér szépítésére alakult consortium elnöke, fölkéri a jelenlevőket arra, sziveskedjenek a conzorcium alelnöke Róth Pál ur által teendő előterjesztést meghallgatni, és támogatni, ő a maga részéről visszavonul kötelessége teljesítésére, de kijelenti, hogy a szépítés céljához 50 frttal járul. (Általános éljenzés.) A főispán eltávozik. Következik zaj, melyben az alelnök ur capacitatioja majdnem elvész, — aláírási ív, — apostolok oszlása. Mégis az ügyes és ékes-szólo alelnöknek sikerült az általa méltán prolegált szép czélnek jelentékeny összeget egybegyűteni. A választások az ülés négyszer történt megmeggzakításával felkiáltás utján egyhangulag történnek meg és megválasztatnak egytől egyig mind-azok, kik a főispán által helyetesítettek, jelesen pénztárnokká Gyárfás Ferencz, m.-láposi szolgál-

biróvá Vékony Ferencz, segédszolgabírákká Vass Imre, Pongrácz Boldizsár, Veres Imre ,Nagy Lajos és negyedik aljegyzővé Gencsi Albert. — Egynek kivételével — az ülés színe előtt le is tették hivatali esküjüket.

A választás elmulván, további folyamat veszi az érdemleges tárgyalás, mely oly cheblonszerűleg folyt tova, hogy az ülésre bejött érdemes hölgyközönség is ott hagyta.

Az ellenzékieskedés leolvadt Simay Gergely által tett néhány jelentéktelen stylaris észrevételeire, pedig nagy érdekű tárgyak forogtak szőnyegen. Hogy egyebet ne említsünk, szoritkozunk a nagyon sok község által beterjesztett számadások és pótköltségvetések megjelölésére. Ugy tesszik, hogy most községi rovatatok megállapításáról, a „nép terheinek súlyosbitásáról“ volt szó, de ellenőrző (?) hang?

Végül megjegyezzük, hogy több szabályrendeletnek a közelebbi ülések hirneves éber érdeklődői mélységes incognitója mellett adatott élet.

Az ülés végén Hankó Ödön városunk legifjabb és már is kedvelt orvosnak orvos és szülésztudori, valamint sebészmeisteri oklevelei hirdettettek ki.

Az ülés, melynek nem kevesebb, mint 36 tárgya volt, — persze egyik sem alkalmas személyes támadásokra, — már 2 órakor véget ért.

A közigazgatási bizottság ülésterméből.

DEÉS, 1881. május 8.

(Vége.)

V. Horváth Zsigmond kir. tanfelügyelő a többek között előadja, hogy ha nagy kiterjedésű megyénk közepén keresztül éjszaktól délnek függőleges vonalat húzunk, azt találjuk, hogy az ezen vonaltól nyugatra eső fél megye területén egyetlen egy rendezett népiskola sem létezik a pánczélcsehi községi iskolát kivéve, mely azonban maga sem sokban különbözik a sinlődő felekezeti iskoláktól. Ezen területen sok oly község van, melyekben, ha fajunk pusztulását és szellemi eltörpülését tovább tétlenül szemlélni nem akarjuk, állami népiskolák felállítása a legégetőbb szükségét képezi. Mert e terület lakosságának szegénysége miatt az ottani községek községi iskolákat fel nem állíthatnak, de ha felállíthatnák is, még akkor sem érnének czélt, mert az idegen ajku felekezetek ily iskolák létesítésére és fentartására áldozatokat semmi esetre sem hoznának. E terület Magy-Ilonda nevű községében a járás szolgabírájának ifj. Berzenczey Miklósnak buzgkodása következtében mozgalom indult meg egy állami népiskola felállítása érdekében, mely célból a község képv. testülete, az egyenes államadó után eső 5%-os isk. adón kívül, azon esetre ha ott épület emeltetnénk, tekintve a község anyagi helyzetét, nevezetes áldozatot hozott. Előadó számítása szerint egy itt megnyitandó iskolából az államra 545 frt évi tehernél több nem esnék. Ezen előterjesztés elfogadtatik és az iskola felállítása iránt a miniszter megkerestetni határoztatik.

Előadó azon előterjesztésénél, mely szerint az erdélyi ev. ref. igazgató tanácsnak Veresegyházának Kékessel népnevelési szempontból való egyesítése elleni fölterjesztését a miniszter figyel-

men kívül hagyja eszmék cseréltetnek s ennek utánna az előadó javaslata elfogadtatik.

Ezután megkezdí betérjesztését azon nagy számu felekezeti iskolák névsorának, melyek már ez előtt mintegy tíz évvel első ízben hivatalosan lettek megintve, hogy iskoláikat a törvények kívánalmái szerint szervezzék és állítsák be. Ez alkalommal 138 felekezeti iskola névszerint lett betérjesztve, melyek mind az egyesült görögíthű egyházközségben vannak, s ezeket fogják követni a többi felekezetek is. Remélve, hogy a miniszter után tett ezen második megintés következtében a népnevelés ügye emelkedni fog. Erre alispán megjegyzi, hogy ettől nem vár eredményt, mert a felekezetek szomorú anyagi helyzeténél fogva arra képtelenek, s a jelenlegi hiányos régi oktatás jobb a semminél. Muntján Agoston miután az első megintés már ez előtt tíz évvel történt, s mintegy el is évült, ajánlja ezt első megintésnek vétetni. Dezsőffy Mihály szerint az iskola látogatók buzgóságát kellene emelni. Kovács Samu azon kijelentéssel ajánlja a miniszterhez leendő felterjesztést, hogy miután tíz év alatt is alig tétetett valami a népnevelés ügyében, ebből kifolyólag kéressék fel a miniszter, hogy maga az állámsegélyével segítsen ez ügyben. Gajzágó Ferencz czélszerűnek látja az ügy érdekében a felterjesztést.

Nagyobbszerű vita fejlődik ki a tanfelügyelőnek azon előadása után, hogy közötté és az iskolaszék között összeütközés merült fel a következő ügyben. A mulatón levő vegyes községi iskola szolgáját azon indokból, hogy közte és a tanító között egyenletlenség merült fel, az iskolaszék elbocsátotta és elfogadta Nagy Kálmán tanító azon ajánlatát, melyszerint a felügyelete alatt álló iskola takarítását 5 frttal jutányosabban vállalja el, mint a mennyibe eddig került. A tanfelügyelő helyteleníti a szolgálai teendőknél a tanítóval való bizását és ide külön szolgál felvételét tartja szükségesnek, a miért az isk. széknek e tárgyban hozott határozatát feloldani javasolja. Mielőtt az érdemleges tárgyalás kezdetét venné megjegyzi előadó, hogy az iskolaszéknek jelenlevő tagjai, miután ezen határozat hozatalában részt vettek, a felülbírálnál sem szólási sem szavazati joggal nem bírnak a törvény értelmében.

Szarvadi Pál kir. tanácsos-alispán véleménye szerint, minthogy itt sem föllebbezésről, sem felülbírálásról, de összeütközésről van szó, a jelenlevő iskolaszéki tagoknak is van szavazati joguk, annyival inkább, mert a gyakorlat szerint az alispán által hozott határozat e helyütt felsőbb fokban történő elbírálnál is az alispán mindig a tárghyhoz szolhatott és szavazhatott.

Munteánu Ágoston meggyőződése szerint az alispán jogát a törvény szabályozza és ennek alapján van szavazati joga, de a fenforgó kérdésben nincs az iskolaszéki tagoknak és nincs a tanfelügyelőnek sem, mint érdekelt feleknek.

Gajzágó Ferencz elnöki jognak tartja meghatározni, hogy kinek van itt joga szavazni.

Márkus János tisztügyész nem tekinti a tanfelügyelőt félnek, hanem hatóságnak, kinek joga van itt szavazni, azonban az iskolaszéki tagok más szempont alá esvén szavazati joggal e kérdésben nem bírnak.

Főispán nincs azon nézetben, hogy a meghatározási jog kizárólagosan őt illeti. Pártolja a tisztügyész véleményét, melynek értelmében történik a megállapodás.

Krémer Sámuel az ügy érdeméhez szólva, nem tartja a tanfelügyelő hatásköréhez tartozónak gondoskodni arról, hogy valamelyik tanintézetben kivégezze a szolgálai teendőket.

Alispán helytelen eljárásnak mondja azt, hogy a szolgál a tanítóval szembeállítassék és azzal szemben pártfogoltassék, mint az a jelen esetben történik.

Gajzágó Ferencz nem látván panaszt a kérdéses iskola tisztántartása ellen javasolja, hogy az iskolaszék határozata hagyassék jóvá.

Tisztügyész egyáltalán nem tartja helyes eljárásnak, hogy az iskolaszék határozata, mely

ide nem föllebbeztetett, most 2-od fokban ellátassék. Véleménye, hogy a jelen ügy, mint ide nem tartozó elutasítandó.

Dessewffy Mihály erkölcsi szempontból veszi a jelen ügyet és azt találja, hogy a szolgának nemcsak a takarítást kell végezni, de a gyermekekre is felügyelni, a miért külön szolgál szükséges és ezért pártolja a tanfelügyelő javaslatát.

Várjon Lajos azt hiszi, hogy az iskolaszék utasítandó volna máskor a szolgál kinevezését tudatni az iskola igazgatójával, hogy ez esetleg felebbezési jogával élhessen,

Alispán teljesen indokolva látja az iskolaszék intézkedését és ezért támogatja a Gajzágó Ferencz javaslatát. Hasonló értelemben nyilatkozik Kászonyi Sándor is. A tanfelügyelő reflectálva az elmondott érvekre, czáfolja azokat, és Krémer szavaira megjegyzi, hogy igaz, miszerint a tanfelügyelőnek nem kell tudni, hogy ki a szolgál, azzal szolló nem is törődik, de az iskolába külön szolgának beállítását szükségesnek tartja. Szavazat alá bocsáttatván a kérdés, Gajzágó Ferencz javaslata 2 szavazat ellenében szótöbbséggel határozatra emeltetik.

Két óra lévén elnök az ülést bezárja azzal, hogy holnap az folytatattatni fog.

— május 9.

Báró Bánffy Dezső d. e. 9 órakor az ülést megnyitva Czirják János kir. adófelügyelő helyettes megkezdí az előadmányok sorát.

Havi jelentéséből közöljük, hogy ápril hó végével összesen 489,235 frt 34 1/2 kr. adóhátrálék mutatkozik, a mi bizonyára jókora összeg, mégis 8537 frt 13 és 1/2 krral kevesebb eredményt tüntet föl, mint a múlt év hasonló időszaka. A hadmentességi díjat illetőleg ápril havában befizettetett 2917 frt 81 1/2 kr., törlesztésbe hozatott 154 frt, összes hátrálék még 62,791 frt 99 1/2 kr. Az 1881. évi adókiivetés befejeztetett és 574,829 frt 60 1/2 kr eredményt mutat, 722 frt 81 1/2 krral kevesebbet, mint a múlt esztendőben és pedig az I. II. oszt. kereseti tőkekamat és járadék, valamint az ált. jöv. pótdónál.

Márkus János tisztügyész hatáskörében volt áprilisben 149 elintézendő darabja, melyből csak 5 maradt hátrálékban.

Dr. Gajzágó László tisztügyész főorvos időszaki jelentése szerint a múlt hóban a közegészségi állapot változó volt. Tüdőhurut, csorva, meg csuzok nagyobb számmal fordultak elő, mint egyébkor. A kezdetben szórványosan mutató himlő (variolis) a kékesi járás Buza, Szász-Zsombor, Mányik és Aranyos-Moricz, — a m.láposi járás Oláhláposbánya, Dánpatak, Macskamező községeiben és Deés városában járványszerűleg mutatkozván, a megbetegült 182 egyén közül 66 fölgyógyult, 28 meghalt és 88 ápolás alatt maradt. A súlyosabb esetek és halálozások leginkább azoknál fordultak elő, kik vagy beoltva nem voltak, vagy pedig sikertelen beoltásnál bizonyos idő lefolyta után, újra oltásban nem részesültek. Ezen körülmények igazolják, hogy az oltás által a himlő iránt való fogékonyág gyengül, a miért az idei nyári védhimlő-oltás alkalmával a felnőttek újra oltása is helyenként (és így Deésen is) elrendeltetett.

Az alispán havi jelentéséből közöljük, hogy áprilisben a központban 1348. ellátandó ügydarab volt, melyből 231 maradt hátrálékban. A megye területén büneset egy, kihágás 103 és 7 elemi káreset fordult elő.

Az aljegyzők referálása után az ülés véget ér.

A deési mükedvelő társulat közgyűlése.

A deési jótékonycélu mükedvelő-társulat Br. Bánffy Dezső igazgató ur ő m.lga elnökle alatt f hó 8-án d. u. 3 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését.

A felolvasott titkári jelentésben felhozott adatokból örömmel győződünk meg arról, hogy társulatunk anyagi és szellemi tekintetben fokozatos előhaladást mutatván fel, a műértő közönség pártfogását teljesen kiérdemelte.

A tárgysorozat rendjén felolvastatott a számvizsgáló bizottság működése és észleleteiről szerkesztett jelentés, mely örvendefes tudásul vétett s egyszersmind Szarvadi Adolf pénztárnok iránt becsülendő tevékenységeiért a közgyűlés köszönő elismerését jegyzőkönyvileg fejezte ki.

Az igazg. választmány előterjesztése folytán elhatározatott továbbá, hogy mindaddig, míg az ezen gyűlés folyama alatt elkészítendő költség előirányzatban felsorolt kiadások fedezésére a szükséges pénzösszeg beszerezve nem lesz, a jótékony és közczélokra való adakozást beszünteti.

Részint lemondás, részint pedig eltávozás következtében több tisztí állás jövén üresedésbe, a választás a következő képen ejtetett meg: igazgatónő: Kovács Sámuelné, aligazgatónő: Tattrossi Sándorné, rendező: Csomafái Antal, levéltárnok: Pánczél János, ki egyszersmind a közgyűlés határozata értelmében a társulat gazdasági ügyeinek vezetője, színi ügyelő: Rónay A. Lajos, zene és énekügyelő: Darkó Viktor lettek megválasztva; az alapszabályok értelmében a választmány férfi és női tagjai közül kisorsolás folytán Pongrácz Boldizsárné, Kriza Gyuláné, Rippel V. Lajos és Gajzágó Dezső kilépvén, helyökbe Darkó Viktorné, Eisenlohr Károlin, Rippel V. Lajos és Losonczy István választattak be az igazgató választmányba.

Több tárgy nem lévén, a jegyzőkönyv hitelesítésére Bauer Lajos és Gidófalvi Pál lettek felkérve, s miután igazgató ur ő m.lga a mükedvelő-társulat iránt nyilvánult érdeklődést megköszönte, a közgyűlés bezárattott.

Az árviz.

Május 13. és 14-ke a magyar korona területén a vízáradások napjai valának, csaknem az ország minden részében, de leghőszebb s romboló hatalommal tört ki, a Kis-Szamos keskeny hosszú völgyében. Ugyan is a már megelőzött több napi folytonos esőzés, s az ezek közt a gyalui havasokon beállott nagy olvadás következtében a rohamos megnőtt Kis-Szamos árja Kolozsváron át az egész völgyet csakhamar elönté, melynek dühét nevelte az ennek teknőjébe folyó karai-, borsai-, lónai-, kecsedi-, s több más kisebb patakoknak rohamos megnövése, a fölöttek emelkedő hegyeken leomló csaknem felhőszakadás következtében, mely az így elöntött völgyben mosása és iszapolása által tetemes károkat okozott, de legérzékenyebben sujtá a már befejezés felé siető szamos-völgyi vasut pálya vonalát; mert ez által részben ez emberi emlékezet óta hallatlan nagymérvű kiöntés a hidakat, átereszeket megrongálta; részben pedig a még új töltéseket megszagatta, melyen nem is lehet csodálkozni akkor, midőn még az államvasut töltéseit is a kolozsi völgyből kitoró ár mintegy száz méternyire elszakította és mosta. És e véletlen rombolása az áradásnak nem annyira az általa okozott kár miatthat sujtólag a szamos-völgyi vasutra, mint hátrányos az ezen rontások helyre hozására igénybe veendő idő, mely a már július elejére tervelt forgalom megnyitására akadályozólag hat. Megemlitjük még, hogy ez áradás Szamosujvárt a város alantabb részét is elönté. Deésnél szerencsénk vala, hogy a Nagy-Szamos nem lévén kiáradva, a határra is kiűtött vízárnak szabad lefolyását nem gátolta.

HAZAI HIREK.

— Egyesült megyénk szabadelvű pártjának gyűlése folyó hó 15-én tartatott meg, a megye különböző részeiből felgyűlt nagyszámu tagok Deés városa tanácskozási termét teljesen megtöltvén, a gyűlést annak elnöke Torma István egy szépen átgondolt s programszerű beszéddel nyitva meg, melyben mindenekelőtt föllemlítette, hogy a számos választópolgár ez alkalommal való megjelenése állami életünk és a közigazgatás iránt viseltető nagy érdeklődésüknek fényes bizonyítékaul szolgál. Kimondja, hogy nem látja

szükségesnek most a szabadelvű párt, illetve parlamenti kormánypárt nevezetesebb alkotásait elősorolni, de mint a megyei párt elnöke kötelességének tartja a választók figyelmét fölhívni arra, hogy vállvetve mindent el kell követnünk azon czélból, miszerint pártunk a parlamentben ismét a többséget alkossa, s ez által bizalmunkat fejezzük ki a jelenlegi kormány, de különösen annak elnöke Tisza Kálmán iránt, (éljenzés!) kinek államférfiai tehetsége és jellem-szilárdsága hivatva van hazánkat nagygyá és boldoggá tenni. (Ugy van!) El kívánja mondani azon elveket, melyek a jövő országgyűlésen érvényesítendőek volnának. Első sorban államháztartásunkban kell az egyensúlyt helyreállítani. Másodszor rendezni kell az adminisztrációt, rendezni aképen, hogy a megye legyen az alkotmányos szabadság védőbástyája. Az igazságszolgáltatás terén hassanak oda, hogy az anyagi és alaki jog úgy kodifikáltassék, hogy az hazánk minden egyes lakosának javára szolgáljon. Az ipar, kereskedelem, művészet és tudomány felvirágzására tétessenek meg a szükséges törvényes intézkedések. Engedje meg a teremő, hogy a jövő országgyűlés működése arany betűkkel legyen a történetbe beírva! — Az ülést megnyitja. (Éljenzés.) Szükségesnek tartja egy központi választmányt választani, a maga részéről ajánlja az eddigi tagokat. Meg lettek újból választva: Dessőffy Mihály, Voith János, Móricz Sándor, Göcze István, Gr. Kornis Viktor, Técsi Kálmán. Kozma Döme. Baló János, Dózsa Imre, Gr. Teleki Donokos, Török József, Csizsér Mihály, br. Jósika Leó, Kovács Samu, gr. Bethlen Pál, Czecz Kálmán, Kászonyi Sándor, Várna Elek, Gál János, Fejérváry Károly, Bokros Lajos. Elnök minden választókerületbe egy végrehajtó bizottság megválasztását javasolja, ez elfogadtatik és felkiáltás után újból megválasztottak: megyénk azon tagjai, kik a közelebbi képviselő választás alkalmával ez ügyben működtek, s ezek egyenként fognak ezen megbízatásukról hivatalos uton értesíteni. Ezután gr. Bethlen András, a bethleni választókerület országgyűlési képviselője emel szót és az elnök szavaira reflektálva, az országgyűlés nevezetesebb alkotásait sorolja elő, ezután az elnökre bízott felszólítani a választókerületeket, miszerint az országgyűlés berekesztése után mielőbb tartsak meg kijelölő értekezleteket. Végül Simó Lajos országos képviselő indítványára jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik elnök Torma István és jegyző Róth Pál uraknak eddigi szíves fáradozásukért és felkérletnek hivatalaikat továbbra is megtartani, mely bizalmat az elnök megköszönve az ülést bezárja és a tagok az elnök megéljenzésével lelkes hangulatban oszlottak szét.

VEGYESEK.

— **Budapestre** máj. 19. Rudolf koronaörökös és Stefánia bevonulása ipoziás volt. Az idő rendkívülien kedvezett. A zászlókkal, szőnyegekkel, virág, lombfüzerekkel díszített váciúton, a kilencz kocsiból álló udvari vonat négy óra tíz perczkor érkezett. Fogadták a fenséges párt: Ráth Károly főpolgármester, s több mágnás, mind pompás díszmagyarban. Rudolf magyar lovas tábornoki egyenruhában lépett ki először a vagonból, utánna Stefánia fakó levelekkel beszótt lila-selyemruhában. Nehány szót váltottak József főherczeggel. Azután a főpolgármester üdvözlő beszédet mondott. Főpolgármesterné átnyújtotta a fővárosnak fehér, sárga-rózsa és gyöngyvirágból készített bokréta-ját. Stefánia kedves megjelenésével az egész fővárost meghódította. Arczépeinél sokkal szebb a valóságban. A menetet a főurak pompás bandriuma nyitotta meg Károlyi Pista gróf vezetése alatt. A menet pompás látványt nyújtott. A főurak fényes rokkoko fogatokon vonultak ki. Este a kivilágítás fényesen sikerült. A város fénytengerben uszott, a villanylámpák nappali világosságot árasztottak. A nép éjfélig sűrű tömegben tolongott az utcákon, éljenezve Rudolfot és Stefániát.

— **Nyilvános számadás.** Az országos női ipar-kiállítás Deés vidéki bizottsága által költ-

ségei fedezésére f. év és hó 12-én rendezett társasestély összes bevétele volt 71 frt 70 kr, melyből költségre levonatott 42 frt 40 kr, maradt tiszta jövedelem 29 frt 30 kr. Ez összegbe betudattak a felülfizetések. Tulfizetni szíveskedtek: Hatfaiud József, Torma Miklós, Mikó Miklós, Czako Károly, Szentmarjay Lajos, Horváth Károly, Szabó Ferencz, Surányi Lajos, Kustár Lajos, Reissig Adólf, Kádár József, Kovács Samu, Papp Jenő, Fuchs Béla, Ballok Károly és Bokros Lajos urak 40—40 krt, Veres Imre és. N. N. urak 20—20 krt, Katona Istvánné, Weér Zsigmondné urnők és Péterfi Zsigmond ur 80—80 krt, Tüzes Karácson ur 1 frtot, Róth Pálné urnő, Bovánkovics Gyula és Voith Gergely urak 1 ft 20—1 ft 20 krt és b. Bánffy Dezső ur 1 frt 40 krt, fogadják úgy e szíves adományozók, mint teremdiszítók és táncz rendező urak és végre Brandt Viktor ur az általa átengedett igen csinos és értékesítés útján 10 frt 40 krt jövedelmező virágcsokorért, a mulatságot rendező bizottság legőszintébb köszönetét. — Deés, 1881. május 15. Dr. Gajzágó Lászlóné elnök. Havas Gyula titkár.

— **A névmagyarosítási kérvények** 50 kros bélyegű iven nyújtandók be a szolgabírákhoz vagy városi hatóságokhoz. A kérvényekhez a folyamodó és családtagjainak keresztlevelle melléklendő.

— **Necrolog.** Dr. Deési László ügyvéd, nyug. kir. jogtanár a folyó 1881-ik év május hó 20-ik napján hosszas szenvedés után tüdővészben 49 éves korában megszűnt élni. Hült tetemei az ev. ref. hitű egyház szertartása szerint 1881-dik év május hó 22-ik napján délután 4 órakor fognak a rózsahegy-i sírkertben örök nyugalomra helyezettetni. Béke poraira.

— **A szolnok-dobokamegyei „tantestület“** központi választmánya folyó évi június hó első napján d. e. 11 órakor, Deésen a polgári iskola helyiségében rendes gyűlését meg fogja tartani, melynek

„TÁRGYSOROZATÁT:“

- 1.) A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése;
- 2.) Elnöki jelentés a folyamatban volt ügyek elintézése — és a járási fiók-körök működéséről;
- 3.) Pénztárnoki jelentés a tantestület pénztári állapotáról;
- 4.) Előterjesztés az „Eötvös-alap“ és Zichy-féle népnevelési egyletek tárgyában és —
- 5.) Indítványok képezendik, melyre a t. választmányi tag urak ezennel meghívának.

— **Mehner Vilmos** kiadásában ujabbban megjelentek: 1) **A föld és népei** czimű nagybecsű munka 39—42 füzetek, melyek Ázsia több nevezetes tartományát tárgyalják. 2) **Az orvosi tanácsadó** 14. és 15. füzete, (az ivándai keserűvíztől kezdve a konyhaedények tisztántartásáig), melyek számos gyakori betegséget ismertetnek s azok gyógyítási módját adják elő. 3) **A Magyar Szemle** májusi füzete, mely rendkívül érdekes ismertetését közöl Arany irodalmi működéséről, figyelemre méltó cikket hoz a demacracziáról Magyarországon, Beksics tollából,

— **Girardin Emilről**, a nemrég elhunyt hírneves publicistáról, a párisi lapok számos apró vonást és adomát közölnek. — **A zsidóüldözés Oroszországban** mindinkább komoly jellegűt ölt. — **A czári család** Gacsinából visszatért Szentpétervárra s jelen volt a tavaszi nagy csapat-szemlénél. A hivatalos lap a czár egy manifestumát közlé, melyben megemlékezve atyja nagy reformjairól, kijelenti, hogy bár gyászszal szívében, de bátran lép a trónra s a nemzet javára fog törekedni, egyuttal azonban felszólítja hű alattvalóit, hogy szolgálják őszintén az uralkodót és „irtsák ki a gyalázatos forradalmi mozgalmat, mely Oroszországot szűgyennel halmozza el. — **A bolgárok**, mióta Sándor fejedelem reájok ijesztett a leküszönnéssel, élénken tüntetnek a fejedelem mellett és ama politikai körök ellen, melyek eddig a hatalmat kezökben tartották. —

Az olasz rendőrség állítólag Humbert király élete ellen tervezett merényletnek jött nyomába s két olaszt el is fogott; egyikük az internacionale tagja. — **A morvaországi feudális főnemesek**, kiknek Csehországban birtokaik vannak, szintén Prágába gyűlnek a trónörökös-pár odaérkezése alkalmára. — **Orosz kormányválság** kitörését jelentik. Szentpétervárról, a legbefolyásosabb kormányférfiak beadták lemondásukat, mert a cár elodázta az általuk sürgetett reformokat. — **Albert Eduárd-nak** írta be magát az angol trónörökös a kaszinó törzskönyvébe. Nagy szeretetreméltósággal viszonzozza a magyar mágnessok szíveségeit. Különben is fesztelen gentleman, ki nem kedveli az etiquette merevségeit. Külseje is inkább a kedélyes jovialitást, mint az imponáló méltóságot fejezi ki. Mindig polgári ruhát visel s arra teszi föl, ha kell, a rendjelt is. Egyik sajátos szokása, hogy ebéd közben is ráragyujt egy-egy cigarette-re. A kaszinói lakomán, hol gróf Andrássy Gyula és gróf Károlyi Pista francia toasztokban éltették, igen jól érezte magát. Nagyon tetszettek neki a Berkesék csárdásai, meg a néhány fiatal mágnás által bemutatott magyar táncz is, melyet persze nő nélkül jártak. — **Gróf Károlyi Gyula** a magyar szent korona országai vörös-kereszt egylete javára tizezer forint alapítványt tett.

HIVATALOS RÉSZ.

M. kir. belügyminiszter.

10,004. sz.

Körrendelet.

A közmunka és közlekedési miniszteriumnak f. évi február 19-én 3166. sz. a. kelt átirata szerint tapasztaltatott, hogy a községek az árvaszékek által magán feleknek kikölcsönzött árva-pénzek után beszédett kamatokat vagy magukat a vissza fizetett tőkétet „árvaügyben portó mentes“ megjelöléssel díjmentesen akarják az árvaszékeknek megküldeni. Miután a községek e czimen portó mentességet nem élveznek, de ezenkívül az említett esetekben a beszédett árvapénz az illétő adós érdekében és a helyett küldetik, a postadíj a kincstárt nem terhelheti, hanem kell, hogy azt az adós viselje. A közmunka és közlekedési miniszteriumnak fent hivatolt átirata folytán felhívom tehát a megye közönségét, miként a községi előljárókat figyelmeztesse, hogy a menyben egyes gyám pénztári adós vagy kamat tartozásaik törlesztésére szánt összegeknek a megyei gyámpénztárba beszállítására nézve közvetítésüket igénybe veszik a bérmentesítésre szükségelt összeget az illető felektől követelvén ily pénzküldeményeket bérmentesítve adják postára. Budapest, 1881. évi ápril 15-én.

A miniszter helyett:
Prónai, s. k.
államtitkár.

Felelős szerkesztő és kiadó: Kovács Samu.

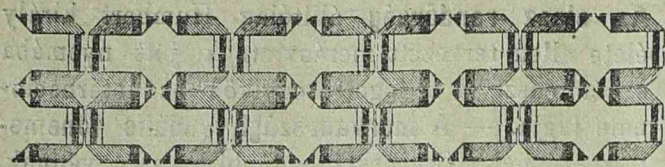
H i r d e t é s e k.

Eladó cséplőgép.

Eladó egy (csak a mult nyáron használt) 2 lőerejű **cséplőgép szalmarázóval, fekvő** (hordozható) **járgánnyal**, Backer-féle **rostával**.

Továbbá három Simonfi-féle kitűnő **hármás eke**; szintén csak egy nyáron lettek használva.

Értekezhetni: **BIRÓ GÉZA** tisztartóval Apanagyfaluban. Posta: Bethlen.

Szám 642.—1881.

Hirdetmény.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottságának folyó évi május hó 8-án kelt 998.—1881. számú határozata folytán a deés-szurduki utvonalon lévő 4 számú hid újból építését 334 forint munkadíjjal egedélyezte.

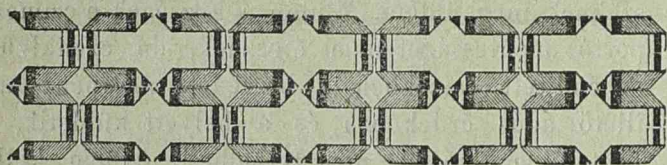
A fennemlített munkát foganatosítása czéljából az 1881. évi május hó 23-ik napjának délelőtti 10 órájára szolnok-dobokamegyei kir. építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fenti munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó engedélyezett munkadíj után számítandó 5% nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annál is inkább igyekezzenek beadni, mivel a később érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet az alant jegyzett hivatalnál rendes hivatalos órákban megtekinthető.

Kelt Deésen, 1881. május 17-én.

Egy. szolnok-dobokamegyei m. k. építészeti hivatal.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a helyi és vidéki n. é. közönséget, miszerint egy dúsan ellátott

ércz és fa koporsó-raktárt állítottam,

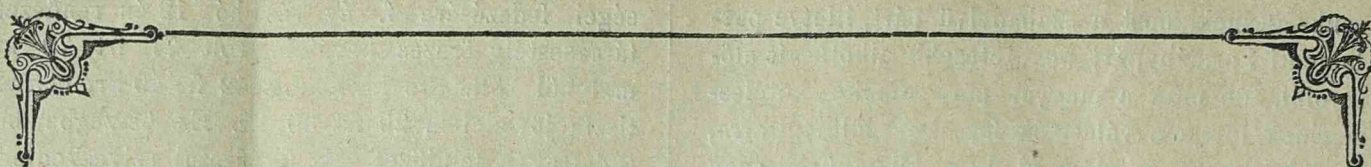
melyet igyekeztem a kisebbtől a legnagyobbakig osztályozni, s miután a legelső gyárossal valék szerencsés összeköttetésbe lépni, azon kedvező helyzetbe juték, hogy azokat feltűnő olcsó árak mellett szolgálhatom.

Továbbá bátor vagyok ajánlani az ehhez megkívántató s temetéshez szükséges kellékeket, készen ellátva, leszállított árak mellett.

Vidéki megrendelések a leggyorsabban teljesíttetnek.

Teljes tisztelettel

Léner Sándor.

SZAMOSVÖLGYI-VASÚT RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

II-ik

RENDES KÖZGYÜLÉSE

a társasági alapszabályok 24. §-a értelmében

Deésen, 1881. június 26-án d. e. 10 órakor

A MEGYEHÁZ TANACSKOZÁSI NAGYTERMÉBEN FOG MEGTARTATNI.

Napirend.

- 1.) az igazgatóság jelentése az építkezésről (alapszabály 27. §-a);
- 2.) felügyelőbizottság jelentése a pénzkezelés és az alapvagyon állagára nézve, úgy a törzs és elsőbbségi részvények arányát tárgyaló előterjesztése;
- 3.) felügyelő bizottság jelentése az alapítási költség elszámolására vonatkozólag;
- 4.) az alapszabályok 6. 27. és 41. §-ának kiegészítése;
- 5.) két igazgatósági tagnak 5 évi és a felügyelő bizottságnak 3 évi időtartamra megválasztása (alapszabály 36. §-a).

A szavazatjoggal bíró részvényesek, kik ezen közgyűlésen részt venni ohajtanak, részvényeiket az alapszabály 29. §. értelmében legkésőbb 1881. június hó 13-ig a vasút-társaság főpénztáránál (Deésen, Róth Pál ház I-ső emelet) letéteményezni sziveskedjenek, hol a közgyűlésre való belépésre szolgáló igazolási-jegyek, a társasági titkár és pénztárnok aláírásával ellátva kiszolgáltatni fognak. Ezen jegyeken a képviselt részvények száma és a szavazatszám mennyisége fel fog jegyeztetni.

Deés, 1881. május hó 9-én.

A szamosvölgyi-vasút igazgatósága.

Kivonat az alapszabályokból.

29. §. Ötszáz forint névszerinti értékű részvények birtoka egy szavazatra jogosít. Egy részvényes azonban 20 szavazatnál többet nem bírhat. Minden ily szavazattal bíró részvényesnek joga van a közgyűlés tanácskozásaiban személyesen avagy más szavazat joggal bíró részvényes, mint meghatalmazottja által résztvenni s szavazatával élni.

A m. államkincstár mindaddig, míg a törvény 2. §. értelmében átvett vasuti törzsrészvényeknek birtokában leend, az őt ezen részvény birtok alapján megillető szavazatjogot a társulat közgyűléseiben akképen fogja gyakorolni, hogy az államkincstár képviselőjének szavazata az illető közgyűlésben képviselt többi szavazatok felével felérőnek fog számba vétetni.

Ezen jogok gyakorlására azonban megkívántatik, hogy a részvények még le nem járt szelvényeikkel, vagy pedig, hogy a 21. §. értelmében a részvény letéteményezéséről nyert elismervény legfeljebb 14 nappal a közgyűlés megtartása előtt a társaság pénztáránál vagy ezen kívül az igazgatóság által e czélból kijelölt más helyeken letétesse.

Azon részvényeseknek, kik a fentebbi határozatok értelmében részvényeiket, illetőleg az elismervényt ideje korán letették, belépti-jegyül igazoló-jegyek adatnak. E jegyeken a letéteményezett részvények és a letéteményezőt megillető szavazatok száma kitüntetendő.

A letéteményezett részvények vagy elismervények a közgyűlés befejezéseig letétben maradnak.

(Szavazati joggal azonban csak oly részvényesek bírnak, kik részvény-jegyűkkel igazolják azt, hogy a részlet fizetésekkel hátralékban nincsenek.)

31. §. Közgyűlésen a részvényes szavazati jogát vagy személyesen, vagy egy másik szavazatképes részvényes, mint meghatalmazottja által gyakorolhatja. Egy részvényes azonban egy ily meghatalmazásnál többet el nem vállalhat, és a meghatalmazót megillető szavazatokkal együtt nem bírhat többet 40 szavazatnál.

A meghatalmazás alakjára nézve szükséges, hogy a meghatalmazó aláírása vagy hitelesítve legyen, vagy hogy a meghatalmazási okmány két tanu által legyen aláírva.

Gyámság alatt állók, jogi személyek, hatósági, kereskedelmi vagy egyéb testületek, részvénytársaságok, községek, valamint olyanok is, kik legalább 20,000 frt névértékű részvényeknek tulajdonosai, szavazási jogukat a közgyűlésen törvényes, vagy rendszerinti képviselőik által gyakorolják, illetőleg gyakorolhatják még akkor is, ha ez utóbbiak maguk nem is részvényesek.